

Ukázky básní Symbolisti

ЯКІВ САВЧЕНКО

* * *

Ранок - Стремління. Південь - Розпука.
Вечір - Вмирання.
Зустрічі Мертвих. Вічна розлука. Смертне співання.
Ждання покою. Сум. Безнадійність. Туга жорстока.
Регіт безжальний, злобний, єхидний Білого Ока.
Східці таємні. Тиша. Мовчазність в круглій Печері.
Підеш у Вічність сонно-безгласний. Замкнуться
Двері.
Підеш од Сонця. Там не досягне Соняшна Влада.
Будеш дивитись вічно на себе в Чорні Свічада.

ЯКІВ САВЧЕНКО

* * *

Він вночі прилетить на шаленім коні
І в вікно він постука залізним мечем.
...Ти останню казку докажеш мені -
І заллешся плачем.

Стане ясно тобі. Не питаєш, як звуть,
Чом вночі прилетів і з якої землі?
Лиш засвітиш свічки - і освітиш нам путь,
Поки зникнем у млі.

І назавше. Навік... Але міт по мені
Поховать, як мене, і йому не дано.
Будеш згадувать так: прилетів на коні -
І постукав в вікно...

ЯКІВ САВЧЕНКО

Стоїть. Як віск. І скорбно плаче:
- Один між трупами піду.
Вгорі Червоний Ворон кряче
На кров. На бурю. На біду.

І як промовить тій Пустині?
Чи дзвоном арф, чи криком труб?
Із Білих Земель — в Чорні кинув
З душею чорта — Кровололюб.

З душею чорта — що він бачить!
(А дань із Білих Лілій — дай!).
Тужи на камені. Жебраче,
Востаннє кров'ю заридай.

Хіба ж йому стоять на герці?
Якби й посмів — сліпа борба!
Тумани стеле ніч на серці,
А над туманами журба.

Комусь... Далеким — скорбно плаче:
- На Білі Землі хочу знов.
Вгорі Червоний Ворон кряче.
Червоний Ворон чує кров.

ЯКІВ САВЧЕНКО

* * *

Три кольори в житті було,
В трьох кольорах уся земля.
В двох кольорах горіло Зло,
А третій мій. А в третім — я.

І третій — чорний, як агат.
Я вмер уже — і ним свічусь.
І третій — блиск страшних Свічад,
Що мертвий я тепер дивлюсь.

Володимир Кобилянський

* * *

В моїй душі глибоке плесо сліз,
Таке глибоке, як печаль народу,
З яким я жив, з яким тужив і ріс,
З яким вінок вінків терновий ніс
Од роду і до роду.

Так мрія стомлена бредє в пісках,
Іде й паде під тиском урагана,
Вона давно погинула б у п'ятьмах,
Коли б не світ у темних тайниках —
Ясна фата-моргана.

Це дзеркало моїх майбутніх днів.
Неначе привид на пісках пустині,
Я догорю без радісних огнів...
Мене спалить неублаганий гнів
При вході до святині.

Володимир Кобилянський

ЛЕБІДЬ

Як ляже трупом день
На сонне лоно трав
І вкриє чорний шовк
Засмучені поля, —
Я чую крик пісень,
Той крик, коли вмирав,
Коли навік замовк
Безлунний лебідь — я.

Упав мій срібний пух
На хвилі ясних сліз
В той час, коли вмирав
Без гомону, без дум, —
То я... Мій вільний дух
Під крилами беріз
На лоно сонних трав
Посіяв сніжний сум.

Володимир Кобилянський

* * *

Так смутно прекрасні осінні дні,
Як з шелестом листя пожовкле спадає,
Нечутно той шелест за літом ридає,
Що вснуло в сосновій труні —
Так смутно прекрасні осінні дні...

Краса переходу — найвища краса...
Прекрасне те листя, що впало під ноги, —
Як трупом засохлим покриє дороги,
Ясніше стають небеса.
Краса переходу — найвища краса.

Дмитро Загул

* * *

Чорний ліс, убогі села,
Людські ниви, довгий лан
Темна ніченька покрила
І закутала в туман.

В подірявленій одежі,
Непритомний і блідий,
Я блукаю через межі
І прокльони шлю з грудей...

Дмитро Загул

НАШ ДЕНЬ

Наш день — як маків цвіт,
Що сок його — отрута...
Кувались наші пута
Не дні, а тисячу літ.

Наш день — як маків цвіт.
Отрута в ньому й сім'я...
Вбивали нам у тім'я
Ті цвяшки вже з давніх літ.

Наш день — мов маків цвіт,
Того-то ми мов сонні,
Мов сонні-непритомні,
Мов п'яні тисячу літ.

Наш день — як маків цвіт,
Неначе сонне зілля...
По жилах божевілля
Буяло вже стільки літ.

Дмитро Загул

* * *

Чорна хмара сонце вкрила,
Грім гуркоче з-за гори...
Ніч простерла чорні крила;
В'ються вихрами вітри.
Я злетів би понад села
І пігнав з вітрами вмить...
Як хороше, як весело:
Вітер віє, грім гримить!
Серце радістю обвилось
І тріпочеться в грудях.
Де те горе, що приснилось?
Де неволя, де той страх?
Я не бачив їх, не знаю!
Серцю втішно на полях,
Я з буйними враз літаю,
Я орел, відважний птах!
Гей, на волю! на простори!
Злину з вітром в кращий світ,
Понад поле, понад гори

Дмитро Загул

* * *

Сьогодні я не той, що вчора,
І ватра мрій — не та сама,
Бо впала непрозора штора
За тим, що було і вже нема.
Моїх вражінь вчорашні свідки
Хильцем майнули за поріг...
Не буду ждати їх. Бо звідки?
З яких країн, з яких доріг?
Я випив пиво до крихітки,
Промчав, мов сон, останній гріх...
Повиливав над ранком зцідки —
Бо хто б минулого беріг?
Між ним і мною — ніч безодні,
І згадка — як якась брехня...
Вітаю радісне сьогодні,
Чекаю завтрашнього дня.

Дмитро Загул

СОНЦЕ І СЕРЦЕ

Високе сонце! Золотий вогонь
Ти вічно сієш у світи холодні.
Вони беруть тепло з твоїх долонь,
Як жебраки, обдерті та голодні.

Як жебраки, обдерті та голодні,
Беруть вони життя з твоїх долонь,
Хоча й нічим оддячитись не годні
Тобі за твій дарований вогонь.

Але в тобі, бездонне джерело,
Того тепла незглиблені безодні.
І скільки ти його вже розлило
Поміж серця убогі та холодні.

Та скільки б ти його не роздало,
Не виляло на всі світи й безодні,
А вічно в тебе огненне чоло,
Нутро твоє гаряче й до сьогодні!